

LB Nga : Uy quyố n cầ a Putin bắ t đầ u rồ n nắ t

*Thắ tắ ng Vladimir Putin trong cuố c gắ p vớ i Mắ t trắ n Nhân Dân Toàn Nga, Matxcố va, ngày 08/12/2011
REUTERS*

Trong các chố đắ thắ i sắ quố c tắ đắ c các tắ p chí tuố n này chú trắ ng, nắ c Nga nắ i bắ t vớ i các cuố c biố u tình phồ n đắ i kắ t quố bắ u cắ .

Tuố n báo Anh The Economist đã dành trang bìa cho tình hình Nga, vớ i ắ nh thắ tắ ng Putin trên nắ n đá cắ m thắ ch bắ nắ t, phía đắ i hàng tắ a lắ n : “Nắ c Nga cầ a Putin - Các vắ t nắ t đắ g xuắ t hiắ n”.

Trong bài xắ luố n bên trong, tuố n báo Anh Quố c đã phân tích các nguyên nhân khiắ n cho

quy n l c c a ông Vladimir Putin b lung lay, đ cho r ng dù đi u mà t báo này g i là “ch nghĩa Putin” (putinism) ch a đ n ngày tàn, nh ng nhân v t s m t t i Nga nên “làm s ch đi n Kremlin và hi n đ i hóa n n kinh t vì l i ích c a đ t n c và c a chính ông”.

Đ i v i The Economist, các cu c xu ng đ ng v a qua ch ng k t qu b u c b t cáo là gian n, là bi u hi n n nh t c a tình tr ng r n n t trong ch đ c a Nga k t khi ông Putin, l n đ u tiên, lên n m quy n vào cu i năm 1999.

T đó đ n nay, các cu c b u c t i Nga th ng không bao gi có b t ng, đ ng ph c a Nga không bao gi tràn ng p ng i bi u tình và các nhà lãnh đ o chính tr Nga h u nh không bao gi b công khai la ó.

Mô hình g i là “n n dân ch đ c qu n lý”, đã đ c thi t k đ b o đ m th ng l i to l n cho ông Putin và đ ng N c Nga Th ng nh t c a ông. Mô hình này, theo The Economist, bao g m ba thành t : các ph ng ti n truy n thông b b t mi ng; ch có ng c viên đ i l p đ c thu n hóa là đ c phép ra tranh c ; và các hình th c gian n b u c đ c ph bi n r ng rãi.

Tuy nhiên, cu c b u c ngày 4 tháng 12 v a qua đã không đúng theo an bài c a ch đ : Phi u b u cho đ ng N c Nga Th ng nh t t 64% tr c đó, đã gi m xu ng đ i m c 50%, khi n đ ng này ch còn m t đa s m ng trong H vi n.

Đi u đáng nói h n là đông đ o ng i Nga đã xu ng đ ng trong nh ng cu c bi u tình l n nh t t i Nga t trong nh ng năm g n đây, hô to kh u hi u “N c Nga không có Putin” tr c khi b chính quy n tung quân đ i ra đ ng n ch n.

Đ i v i tu n báo Anh, không ph i là ng u nhiên mà các s ki n trên đây n ra, vì ông Putin đang chu n b tr l i làm t ng th ng vào tháng Ba năm t i, v i m t nhi m k ít nh t là sáu năm n a.

Theo phân tích c a The Economist, quy n l c c a ông Putin đã đ a trên hai c s . Tr c h t, m c dù chính ph c a ông coi th ng nhân quy n, trong lúc ông v n dung t ng các thành ph n tham nhữg thân c n v i mình, ông Putin v n là m t lãnh đ o có tính chính đáng vì cá nhân ông r t đ c lòng dân.

Ngoài ra, do giá đ u hi n đang m c cao h n bao gi h t, ông Putin đã có th b o đ m vi c tăng đ n m c s ng ng i dân Nga.

Tuy nhiên, đ i v i tu n báo Anh, c hai c s trên đ u r t mong manh. Đ i u đó không có nghĩa là ngày tàn c a ch nghĩa Putin s p x y ra, nh ng l n đ u tiên, tri n v ng v m t n c Nga th i h u Putin không còn là m t đi u không t ng ng n a. Đ i u này là m t l i c nh t nh đ i v i nhà

lãnh đ o Nga, đ ông kíp th i ti n hành c i cách.

Không đ t c c vào m t Sa hoàng b suy y u !

The Economist cũng không quên c nh báo ph ng Tây là không nên quá tin t ng vào tình hình n đ nh t i Nga nh bàn tay s t c a ông Putin. Theo t báo, ý t ng đã bám r n n c ngoài là ch đ c a ông Putin, m c dù h i khó th ng, nh ng đã cho phép duy trì n đ nh. Đ i v i The Economist, th c t đã cho th y đi u đó ch là m t s l m t ng.

Nh nhi u công ty ph ng Tây đã ph i gánh ch u h u qu , ông Putin đã th t b i trong vi c xây d ng m t h th ng đ a trên lu t l nh m cung c p cho các nhà đ u t n n c ngoài s an toàn kinh t mà h r t c n.

Ngoài ra, nh các s ki n g n đây cho th y, ông Putin đã không b o đ m đ c m t tr ng thái cân b ng chính tr . Không ch các cu c bi u tình đang di n ra là đáng quan ng i, mà tình tr ng vô lu t pháp ngày càng nghiêm tr ng ở vùng B c Kavkaz cũng có th gây ra v n đ , không riêng cho Nga, mà còn cho toàn b khu v c.

The Economist k t lu n : N n c Nga không n đ nh mà là s c ng. N u Sa hoàng c a n n c này không ch u c i t tri u đình c a mình, qu c gia này s tr nên nguy hi m h n - cho c các n n c láng gi ng l n và cho chính ông Putin.

M ng l i đ ng h m kh ng l t i Trung Qu c có th c hay không ?

Nhìn v Châu Á, t p chí Le Nouvel Observateur, th ng g i t t là Nouvel Obs, m c Đi n tho i đ , nêu lên ti t l m i v Trung Qu c đang gây tranh cãi trong gi i chuyên gia : Đó là h th ng đ ng h m ngo n m c mà công tình nghi n c u c a m t nhóm sinh viên Đ i h c Georgetown, Hoa K , đã nêu b t.

H th ng đ ng h m mà gi i quân s Trung Qu c g i m t cách hãnh di n ‘V n lý tr ng thành đ i lòng đ t’, dài 5000 cây s , chi chít nh ng con đ ng mà xe l a ch đ u đ n h t nhân, h a ti n, dàn phóng, qua l i. Các tuy n này còn n i li n các căn c cũng đ i lòng đ t v i nhau.

T p chí nh c l i là h th ng ngo n m c đó đã t ng đ c b Qu c phòng M l n đ u tiên nêu lên trong báo cáo th ng niên v a qua.

Theo Le Nouvel Obs, sinh viên Đ i h c Georgetown, đã nghi n c u hàng t n tài li u, t các bài báo quân s , nh ng phát bi u truy n hình, nh ng bài ph ng v n... và h đã đ a ra con s đ u đ n nguyên t c a Trung Qu c là 3000, t c là cao g p 10 l n s li u th ng thông báo.

Con s này đã làm d y lên m t cu c chi n gi a các chuyên gia, tranh cãi càng gay g t khi mà không ai hình dung đ c s l ng th c. Tác gi bài báo k t lu n ch c ch n là các v tình gián đ i p c a c hành tình s ph i rình r p m i ti ng đ ng xu t phát t m ng l i đ ng h m kh ng l này.

Thái Lan : Khi các t ng lĩnh ph c h n

Ngoài Trung Qu c, Le Nouvel Obs còn chú ý đ n Thái Lan, v i bài vi t mang t a đ : "S ph c h n c a các t ng lãnh".

Bên du i, t p chí gi i thích t a đ xem qua khó hi u này : Lũ l t đã cu n đi s m n m c a dân chúng đ i v i chính quy n Yingluck, và cho phép quân đ i l y l i thanh danh.

M đ u bài vi t, thông tín viên c a Le Nouvel Obs, Cyril Payen, mô t tình hình đ c xem nh m t cu n phim v thiên tai quay ch m : T 3 tháng qua, dòng n c kh ng l hội tanh ch y ra v nh Thái Lan đã tràn ng p g n nh c n c Thái : 15 t nh, v i nhà c a c a hàng tri u c dân, c x ng, ru ng đ ng, thành ph ... Ngay c th đô Bangkok cũng b ng p. S n n nhân hi n đã lên h n 700 ng i. Thi t h i theo c tính c a Ngân hàng Th gi i là 45 t đô la.

Trong th m k ch ch a t ng th y t hàng ch c năm qua, tác gi bài phóng s nh n th y m t th m k ch khác là lũ l t đã cu n đi t t c hy v ng hoà gi i dân t c.

Tuy có đ i ngòi, nh ng chính quy n và đ i l p, Áo đ và Áo vàng, tr c đây đ i ch i trên đ ng ph Bangkok khô ráo, thì gi đây ti p t c 'đánh nhau' chân trong n c, nh trong v n đ b o v Bangkok kh i ng p n c.

Đo tr ng Bangkok, thu c đ ng Dân ch đã gây s c ép lên th t ng Yingluck đ cho ng p m t s khu v c nh m c u văn trung tâm th đô. Uy tín c a tân th t ng tan v thành m nh. N c m t c a bà tr c ng kính truy n hình không làm cho ng i dân Thái ngòi gi n.

Bài báo trích đ n m t chuyên gia ph ng Tây đã ví c n l t hi n nay nh m t Katrina Thái Lan, c n bão tàn phá New Orleans, Hoa K , năm 2005, và đã ph i bày ra ánh sáng nào là s b t l c, kh năng đ i phó kém c i c a chính quy n cho đ n các n i b t công, chính tr hóa thiên tai...

Trong lúc chính quy n ph i bày thái đ b t l c, thì quân đ i đã không ng i ngh trong vi c c u giúp dân chúng. Đi đ n đâu, h cũng nh c : Chúng tôi là quân đ i c a nhân dân, chúng tôi đ n đ giúp đ , b o v dân chúng. Trên áo c a h n i b t hàng ch 'v binh hoàng gia' (garde royale). Quân đ i Thái Lan không tham gia vào các v tranh cãi chính tr . H cho th y là h đ ng bên trên các v u đ và ch chăm lo giúp đ ng i dân b n n mà thôi.

Theo bài báo, t ng Prayut Chan Ocha, ng i đàn áp phong trào Áo đ tr c đây, đã tr thành phát ngôn viên c a Hoàng cung, thông báo các nh n xét, đánh giá c a qu c v ng Bhumibol v lũ l t. Nhà vua v n là m t ng i am t ng v th y l i, và đã đ t nó thành m t u tiên hàng đ u cho Thái Lan.

Tác gi bài báo k t lu n : Ng i Thái v i ngh l c n i ti ng, s v t qua th thách, nh ng vào

tháng Giêng t i đây, khi các tr ng h c m c a tr l i, thì ng i ta s nói v i các em h c sinh là Qu c v ng c a các em và quân đ i đã c u đ t n c kh i móng vu t th y th n.

Indonesia : Chàng kh ng l chân đ t sét

V châu Á, t p chí Pháp Courier International nhìn sang Indonesia, mà t p chí g i là ‘ng i kh ng l chân y u chân đ t sét’.

T Courier trích d ch bài trên t Kompas Jakarta, trích g i chuyên gia c a Pricewaterhouse Coopers và Goldman Sachs đánh giá là vào năm 2050, Indonesia s là c ng qu c kinh t đ ng hàng th 7 th g i i, trong lúc m t s chuyên gia Indonesia thì cho là ngay vào năm 2030, n c này s chi m h ng 5.

Hi n nay thì Indonesia đ ng hàng th 18, v i GDP 15.100 t đô la và thu nh p bình quân đ u ng i 18.000 đô la/năm. Indonesia hi n đ ng trong nhóm G20, t c là nhóm 20 qu c gia công nghi p hàng đ u th g i i.

Nh ng theo bài báo, đ chi m đ c nh ng v trí nh nói trên, thì qu c gia này ph i đ i phó, g i quy t nhi u thách th c. Ti m năng c a Indonesia có th đo l ng qua di n tích r gn l n c a đ t n c này, cũng nh tài nguyên c a h .

Nh ng v i 242 tri u dân hi n nay và s lên 280 tri u vào năm 2030, Indonesia s khai thác ngu n nhân l c đ i dào này ra sao khi mà thành ph n ch y u là thanh niên, h c v n g i h n b c ph thông, còn chuyên môn thu c lo i nhân công không có tay ngh cao. Làm sao nuôi s ng 280 tri u dân mà 70% s t p trung thành ph ?

Thách th c khác n a đ i v i Indonesia là ngăn ch n vi c xu t kh u t nguyên li u và xây đ ng đ c cho mình m t ngành công nghi p ch bi n.

Trên m t qu c phòng, bài báo cũng nh n th y m t thi u sót l n : Vai trò quân đ i hi n gi ch y u là h tr cho chính quy n các đ ph ng đ đ i phó v i các cu c bi u tình b o đ ng mang màu s c tôn giáo hay c a gi i ly khai, nh ng ch a đ kh năng đ i đ u v i nh ng m i đe d a t ngoài.

Giám đ c H c vi n Qu c phòng Indonesia, Budi Susilo Soepandji đã công nh n Indonesia không đ c chu n b chút nào đ đ i phó v i chi n tranh tin h c, m t m i đe do mà nhi u ng i lo ng i cho t ng lai.

Kh ng ho ng n công châu Âu : Ch có Đ c là nói th t !

Liên quan đ n cu c g i c u khu v c đ ng euro, Courier International trích d ch và đăng l i bài c a báo M The Wall Street Journal bnh v c cho l p tr ng c a chính quy n Berlin: « Ch có Đ c nói s th t ».

Mở đầu, bài viết đặt câu hỏi : Chúng ta đang sống trong thế kỷ nào mà giờ đây, tại châu Âu, một số nước có mức độ công cao lại tiếp tục cáo Đức là đang áp đặt quan điểm của mình, dù ở châu Âu nói riêng và trên kinh tế thế giới nói chung, đức vẫn phá sản.

Wall Street Journal giờ thích rõ hơn : Trong bối cảnh khủng hoảng kinh tế hiện nay, « tại sao » của Đức là không chịu ký một thỏa thuận phiếu trợ giúp để cứu trợ đồng euro. Tức là Berlin không chấp nhận tài trợ cho liên hiệp ngân sách mới hoặc cho phép Ngân hàng Trung ương châu Âu BCE mua lại hàng ngàn trái phiếu của các nước đang mức độ công rất cao.

Vì lý do buộc các thế lực thế giới Mỹ vào năm tới, chính quyền Obama dường như cũng đang hướng tới pháp triển một cơ chế mới của một số nước châu Âu đang gặp khó khăn. Đây cũng là lý do triển khai của nhiều chuyên gia cánh tả tại châu Âu muốn tiếp tục duy trì mô hình Nhà nước bảo trợ phúc lợi, lo lắng cho chủ nghĩa xã hội.

Thực ra, Wall Street Journal cho rằng, Đức cùng với Hà Lan và Phần Lan là những nước hiếm hoi tại châu Âu hiện đang muốn cứu đồng euro thì không thể chấp nhận đưa ra một ngân phiếu khủng, tung tiền ra cứu các nước khủng hoảng, mà phải có quy tắc và cam kết mạnh mẽ thúc đẩy một chính sách kinh tế tốt hơn.

Dường nhiên, Đức là một trong những quốc gia hàng đầu của việc thành lập khu vực đồng euro.

Trong những năm đầu hành đồng euro, Đức đã đẩy mạnh xuất khẩu, nhất là với các nước châu Âu khác, nhưng có đồng tiền ổn định và khu vực tiếp thu do mức độ chênh, Đồng thời, Berlin cũng đã biết tận dụng để thu lợi nhuận này để cải cách thể chế kinh tế, gia tăng kỷ luật ngân sách, nâng cao khả năng cạnh tranh.

Trong lúc đó, Hy Lạp, Ý lại tranh thủ việc có thể đi vay với lãi suất thấp, gần với mức lãi suất của Đức, để chi tiêu và sống vượt quá khả năng tài chính thực của mình. Thậm chí cho đến khi khủng hoảng đã xảy ra đối với Ý, mà nhiều nước châu Âu khác vẫn không tin là khu vực đồng euro có vấn đề.

Thay vì nhanh chóng xem xét và đánh giá lại những nguy cơ phá sản nền công, giới lãnh đạo chính trị châu Âu lại quay sang chế trích thái độ hung hãn của thể chế tài chính, trên công một số nước. 18 tháng sau khi xảy ra khủng hoảng khu vực đồng euro, sau khi một số nước phải huy động tài chính trên thế giới với lãi suất rất cao, Pháp và Ý mới tỉnh ngộ.

Theo nhận định của tờ báo Mỹ, thì sai lầm chính ngay từ đầu của châu Âu là không để cho Hy Lạp phá sản mà vẫn cố giữ nước này trong khu vực đồng euro và tìm mọi cách ngăn cản kinh tế của Hy Lạp. Tiền lệ này sẽ buộc các nước khác và những chủ nhân phải gia tăng các biện pháp kỷ luật ngân sách và tài chính công.

Th nh ng, m i vi c không di n ra nh v y. Vào lúc đó, ng i ta lo ng i là vi c phá s n s làm tăng lãi su t công trái. Th c t cho th y, lãi su t đi vay v n tăng cho dù châu Âu đ i ti n vào Hy L p và B Đào Nha.

Gi đây, châu Âu ph i ch p nh n tr giá đ t cho sai l m này. The Wall Street Journal nêu ra ba kh năng l a ch n : Th nh t là đ cho khu v c đ ng euro tan rã. H u qu là châu Âu s r i vào suy thoái nghiêm tr ng. N công và các h p đ ng th ng m i ph i tính toán l i b ng đ ng ti n qu c gia. Gi i đ u t và nh ng ng i g i ti n ti t ki m s tìm ki m n i khác an toàn h n.

L a ch n th hai là ti p t c tung ti n ra c u các n n kinh t g p khó khăn. Đi u đó có nghĩa là Ngân hàng Trung ăng châu Âu s tung ra hàng nghìn t euro mua l i n công c a các n c. Theo cách này, áp l c tài chính có th gi m tr c m t, nh ng c i ngu n c a v n đ v n ch a đ c gi i quy t và nguy c l m pháp s gia tăng, BCE s m t tính đ c l p. Có th coi đây là m t li u thu c gi m đau, ph c v cho nhu c u b u c vào năm t i t i M và Pháp.

L a ch n th ba, và theo Wall Street Journal, thì đây là gi i pháp c a Đ c và kh dĩ nh t : Đó là tăng c ng k lu t ngân sách, t c là thành l p Liên hi p ngân sách, v i nh ng quy đ nh ch t ch v thêm h t chi tiêu và n công. K ch b n này cho phép th y rõ nh ng n c có k lu t ngân sách và tài chính t và nh ng n c có v n đ , đ ng th i duy trì áp l c « cây g y và c cà r t ».

Tuy nhiên, gi i pháp này cũng không th gi i quy t đ c h t m i v n đ và ph thu c vào quy t tâm chính tr c a m t s qu c gia. Các quy đ nh ch t ch v ngân sách và n công s ph n tác đ ng n u nó làm tăng thu , bóp ch t tăng tr ng.

The Wall Street Journal k t lu n r ng vì mu n l a ch n gi i pháp th ba này mà n c Đ c b cáo bu c có thái đ c ng nh c, nh ng n u không ti n hành c i cách th c s , thì nhi u n c phía nam châu Âu không thoát ra kh i vòng xoáy n công. Nh v y, ch có n c Đ c là nói lên s th t.

Th i s Pháp trong tu n

Nh th ng l , trang bià các t p chí Pháp ng v n dành cho tình hình Pháp. Le Nouvel Observateur tu n này chú tr ng đ n các b ng c p ‘mang l i vi c làm’ cho gi i tr .

L’Express thì tr l i h s DSK (Dominique Strauss Kahn, c u t ng giám đ c Qu Ti n t Qu c t) v i các v xì căn đ an quan h tình đ c đeo đ u i ông t New York cho đ n Lille Pháp, và nh t là các di n bi n m i cho th y là ông b gài b y. Nhà báo M Edward Jay Epstein đã nêu lên m t lo t chi ti t, nh n i vui m ng c a hai nhân viên khách s n sau khi ông DSK b b t.

L’Express v n nghi ng tr c nh ng thông tin m i này, và ghi nh n nhi u thi u sót, không ch ng c rõ ràng. Theo t p chí, Dominique Strauss Kahn v n ch a thoát n n v v New York, vì v n b bà đ n phòng Nafissatou Diallo ki n ra toà án dân s .

Tác Giả: Mai Văn

Chúa Nhật, 11 Tháng 12 Năm 2011 18:44

T Courrier International thì nhìn ng i Paris qua lăng kính ng i n c ngoài m n m ho c b
th đô Ánh sáng làm th t v ng.